

CERTIFICERINGS- PROCEDURE iDEAL

Versie : 3.2
Datum : juni 2011

INHOUDSOPGAVE

1	Algemeen.....	3
1.1	Doel van de certificering	3
1.2	Reikwijdte van de certificeringsprocedure	3
1.3	Gebruik van de model-CSA's	4
2	Licentie- en certificaatstructuur.....	5
3	Certificeringsprocedure nieuwe partijen	6
3.1	Inleiding	6
3.2	Uitvoering CSA	6
3.3	Beoordeling CSA's en uitvoering verificatiewerkzaamheden	7
3.4	Besluitvorming Verlening van Licentie of Certificaat	8
4	Herbeoordeling bestaande partijen	9
4.1	Inleiding	9
4.2	Uitvoering CSA	9
4.3	Herbeoordeling CSA's en uitvoering verificatiewerkzaamheden	9
4.4	Besluitvorming continuering van Licentie of Certificaat.....	10
4.5	Gronden voor Herbeoordeling	10

Certificeringsprocedure iDEAL

1 Algemeen

1.1 Doel van de certificering

Certificering is hier gedefinieerd als het geheel van activiteiten op grond waarvan een onafhankelijke, deskundige en betrouwbare instelling vaststelt en schriftelijk kenbaar maakt dat er een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat het object voldoet aan de gestelde eisen.

De beoogde doeleinden van certificering zijn:

1. Het streven naar een open marktordering. Dit wil zeggen het toelaten van instellingen, apparatuur en programmatuur die aan vooraf overeengekomen voorwaarden voldoen;
2. Het bieden van een basiszekerheid. Dit wil zeggen een minimum zekerheid over de opzet van de interne beheersing van de betaalprocessen en van de veiligheid en betrouwbaarheid van de ondersteunende systemen door middel van een toetsing op naleving van de Rules & Regulations iDEAL (hierna: R&R).

De doelgroep van de certificeringsprocedure is primair de Aanvrager c.q. Instelling die een Licentie en/of Certificaat wenst te verkrijgen of te behouden. Daarnaast is het voor de Aanvrager, de Instelling of eventueel door hen ingeschakelde interne auditors zinvol kennis te nemen van de certificeringsprocedure teneinde beter bekend te geraken met de invulling die aan de procedure wordt gegeven.

1.2 Reikwijdte van de certificeringsprocedure

De certificeringsprocedure heeft als doel het verifieerbaar, kosteneffectief en risicogeoriënteerd uitvoeren van de certificering. Beoogd wordt hiermee:

- Een kader te bieden voor de uitvoering van de certificering;
- De procesgang die ten grondslag ligt aan het verkrijgen van een Licentie en/of Certificaat voor alle partijen duidelijk te maken;
- Een juist oordeel te verkrijgen over de interne beheersing van de iDEALbetaalprocessen.

De certificeringsprocedure richt zich op de activiteiten die moeten worden uitgevoerd om een Rol te kunnen uitoefenen zoals beschreven in de R&R. De te verrichten activiteiten worden in deze procedure nader uitgewerkt. De certificeringsprocedure bestaat uit de volgende fasen:

1. Het doen van de aanvraag voor licentie, certificaat of accreditatie;
2. Het door de Aanvrager succesvol doorlopen van de iDEAL Testset (Dit is alleen van toepassing voor nieuwe aanvragen van Licentiehouders);
3. Het door de Aanvrager c.q. Instelling uitvoeren van een Control Self Assessment (CSA);
4. Het door Currence iDEAL B.V. beoordelen van de resultaten van de CSA;
5. Het uitvoeren van (selectieve) verificatiewerkzaamheden door Currence iDEAL B.V. ter vaststelling van de naleving van de R&R door de Aanvrager c.q. Instelling;
6. Het opstellen van de eindbeoordeling en de besluitvorming van Currence iDEAL B.V. inzake het verlenen of continueren van een Licentie of Certificaat;
7. Monitoring van de nakoming van afspraken over de openstaande (kleine) tekortkomingen.

Currence iDEAL B.V. streeft er naar de certificeringsprocedure zo snel mogelijk af te ronden, uiterlijk binnen **zes** maanden na ontvangst van de aanvraag onder voorbehoud dat de aanvrager alle voor certificering vereiste activiteiten tijdig uitvoert en op tijd de benodigde informatie aan Currence verstrekt.

1.3 Gebruik van de model-CSA's

De model-CSA's en blanco invulformulieren die op aanvraag door Currence iDEAL B.V. beschikbaar worden gesteld, dienen ter ondersteuning van de Aanvrager c.q. Instelling bij het uitvoeren van de CSA en alle werkzaamheden die hiermee verband houden. De model-CSA's zijn opgesteld met als doel om namens Currence iDEAL B.V. een gestandaardiseerd invulformulier aan te reiken voor de uitvoering van de CSA. Hiermee wordt de vergelijkbaarheid bevorderd. Iedere Aanvrager c.q. Instelling wordt geacht het gestandaardiseerde invulformulier van de CSA in te vullen.

2 Licentie- en certificaatstructuur

Instellingen die zich (wensen te) begeven op de markt van het iDEALbetalingsverkeer dienen hiertoe een Licentie of Certificaat te verkrijgen van Currence iDEAL B.V.

Currence iDEAL B.V. heeft een uniforme set van regels opgesteld waaraan iedere Licentiehoudersrol en Certificaathouder zich dient te conformeren: de zogenoemde Rules & Regulations (R&R). De R&R bevatten onder meer regels ten aanzien van alle kritische activiteiten die betrekking hebben op de betaalformule iDEAL. Voor de activiteiten waar in de R&R regels voor gesteld zijn, wordt onderscheid gemaakt tussen het issuing domein en het acquiring domein. Het issuing domein omvat –kort gezegd– alle activiteiten die betrekking hebben op het autoriseren door de Issuing Bank van betalingen die met behulp van het internetbankieren gedaan worden en het afhandelen van betalingen ten behoeve van de klant, opdat een klant iDEALbetalingen kan verrichten. Het acquiring domein omvat alle activiteiten die betrekking hebben op het ontvangen en afhandelen van iDEALbetalingen door de Acquiring Bank ten behoeve van een acceptant.

Een Licentiehoudersrol moet voldoen aan alle eisen binnen het acquiring of issuing domein. Binnen het acquiringdomein iDEAL wordt er naast de licentiehoudersrol van de Acquiring Bank ook een certificaathoudersrol onderkend; namelijk dat van de Collecterende Payment Service Provider (CPSP). Aan deze CPSP Rol is er een aantal activiteiten gekoppeld. Voor het mogen uitvoeren van deze activiteiten (gekoppeld aan de Rol), dient een Certificaat te worden verkregen. Indien de Licentiehoudersrol zelf dergelijke activiteiten uitvoert, dient de Licentiehoudersrol voor deze activiteiten een Certificaat te verkrijgen. Indien de Licentiehoudersrol deze activiteiten door een andere Instelling laat uitvoeren, dient deze Instelling over een Certificaat van Currence iDEAL B.V. te beschikken voor de desbetreffende Rol met de daarbij behorende activiteit(en). De Licentiehoudersrol mag alleen gecertificeerde Instellingen contracteren. Een Certificaathouder is gecertificeerd voor één of meerdere (of alle) activiteiten behorend tot zijn Rol. De Licentiehoudersrol dient er zorg voor te dragen dat alle activiteiten in het totale domein zijn afgedekt.

Een Licentie wordt verkregen door het aangaan van een Licentieovereenkomst met Currence iDEAL B.V. Een Certificaat wordt verkregen door het aangaan van een Certificaatovereenkomst met Currence iDEAL B.V. Een Instelling komt slechts in aanmerking voor een Licentieovereenkomst of een Certificaatovereenkomst, indien de Instelling heeft aangetoond te voldoen aan de eisen die volgens de R&R gesteld zijn aan de Rol die de Instelling binnen het betaalproduct iDEAL wenst te vervullen. Hiertoe dient de Instelling de door Currence iDEAL B.V. gehanteerde toelatingsprocedure met succes doorlopen te hebben. Voor Instellingen die thans reeds actief zijn op de markt voor iDEALbetalingsverkeer geldt een tijdelijke ontheffingsperiode om aan te tonen dat ze aan de gestelde regels voldoen.

In het document 'Algemene toelichting R&R iDEAL' vindt u een uitleg en een schematische weergave van het rollenmodel.

3 Certificeringsprocedure nieuwe partijen

3.1 Inleiding

Een Aanvrager die een in de R&R van Currence iDEAL B.V. omschreven Rol wenst te vervullen dient hiertoe een verzoek in te dienen bij Currence iDEAL B.V. Hiertoe dient de Aanvrager het Aanvraagformulier (bijlage van het Toelatingsreglement) in te vullen en in te leveren bij Currence iDEAL B.V.

Een Aanvrager komt slechts in aanmerking voor een Licentieovereenkomst of een Certificaatovereenkomst, indien de Aanvrager heeft aangetoond te voldoen aan de regels die gesteld zijn in de R&R voor het betaalproduct iDEAL. Hiertoe dient de Aanvrager de door Currence iDEAL B.V. gehanteerde toelatingsprocedure met succes doorlopen te hebben. Om met de toelatingsprocedure te beginnen dient de Aanvrager het aanvraagformulier alsmede het voor akkoord ondertekende Toelatingsreglement ondertekend aan Currence iDEAL B.V. te zenden. Vervolgens zal Currence iDEAL B.V. de Aanvrager een documentatieset doen toekomen waar de R&R deel van uitmaken. In de documentatieset is tevens een exemplaar van het te doorlopen CSA opgenomen.

Nadat een Aanvrager die een Rol wenst te vervullen het Aanvraagformulier heeft ingediend bij Currence iDEAL B.V. gaat de certificeringsprocedure officieel van start. Binnen deze certificeringsprocedure neemt de door de Aanvrager uit te voeren CSA een centrale plaats in. De CSA is een beoordeling gericht op de beantwoording of de Aanvrager voldoet aan de geldende eisen vanuit de R&R. Nieuwe partijen dienen daartoe de CSA-vragen integraal en volledig te doorlopen.

De certificeringsprocedure voor nieuwe partijen bestaat uit de fasen zoals beschreven in paragraaf 1.2 Reikwijdte van de certificeringsprocedure.

3.2 Uitvoering CSA

De Aanvrager zal zelfstandig de CSA moeten uitvoeren en derhalve moeten beoordelen of zij voldoet aan alle bepalingen van de R&R behorend bij de Rol die de Aanvrager wenst te gaan vervullen. De Instelling is dus zelf verantwoordelijk voor juistheid en volledigheid van deze zelftoetsing op naleving. De CSA bevat een goede afdekking van de belangrijke activiteitengebieden behorend bij de Rol en sluit nauw aan bij de R&R bepalingen voor de betreffende Rol.

Het karakter van de CSA is zodanig dat door middel van de beantwoording van een aantal gesloten vragen duidelijkheid moet ontstaan omtrent de naleving van de R&R.

Vragen kunnen met Ja, Nee of Niet van Toepassing worden beantwoord. Een met "Ja" beantwoorde vraag betekent dat de instelling 'in control' is. Dit houdt in dat:

- De Instelling de relevante risico's heeft onderkend;
- De Instelling toereikende beheersingsmaatregelen heeft vastgesteld en vastgelegd dan wel de risico's geheel of gedeeltelijk accepteert en dit ook is vastgelegd;
- Deze maatregelen ter kennis zijn gebracht aan alle betrokken medewerkers en er op toezien dat deze door hen worden toegepast;
- Afwijkingen tijdig en volledig zijn signaleerd en behandeld.

Een met 'Ja' beantwoorde vraag dient (bij navraag) ondersteund te kunnen worden met begrijpelijke en controleerbare bewijsvoering.

Certificeringsprocedure iDEAL

Een toelichting is verplicht bij vragen die met “Nee” of “niet van toepassing” zijn beantwoord. Indien één of meer vragen met ‘Nee’ worden beantwoord is de Aanvrager verplicht om in de bijlage bij de CSA een nadere toelichting te verschaffen op de afwijking c.q. tekortkoming. Door het verschaffen van nadere details moet meer helderheid ontstaan omtrent aard, achtergronden en ernst van de afwijking c.q. tekortkoming. Voorts wordt de Aanvrager geacht om de getroffen corrigerende maatregelen te omschrijven en toe te lichten wanneer zij op dit punt weer denkt te voldoen aan de geldende eisen.

Namens de Aanvrager zal de CSA uiteindelijk moeten worden ondertekend door een (product)eigenaar met integrale verantwoordelijkheid voor zowel beleid, commercie, operations/IT en algehele beheersing van het betreffende betaalproduct. In de praktijk zal dit veelal de bestuurder zijn. De ondertekenaar staat er jegens Currence iDEAL B.V. voor in dat de beantwoording waarheidsgetrouw heeft plaatsgevonden en verificerbaar compliant is met de R&R.

Het verdient stellig de aanbeveling bij het doorlopen van de CSA gebruik te maken van ondersteunende dienstverlening van een bij de Aanvrager betrokken Interne Accountants Dienst (IAD)¹. De IAD kan op grond van haar kennis van de organisatie en beheersingsstructuur en specifiek bij haar aanwezige deskundigheden een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van de CSA. Het is overigens geen verplichting om gebruik te maken van de diensten van een IAD; het is aan de directie van de Aanvrager om hier een verantwoorde keuze te maken. Indien gebruik wordt gemaakt van ondersteuning door een IAD verdient het de voorkeur om op de bij de CSA gehanteerde formulieren de inzet van de IAD zichtbaar te maken.

De volgende opmerkingen worden voorts nog gemaakt ten aanzien van de CSA:

- De resultaten van de uitgevoerde CSA moeten controleerbaar zijn vanuit intern en extern (Currence iDEAL B.V.) perspectief. De invulling van de CSA dient te geschieden op grond van toetsbare of controleerbare waarnemingen, waaruit intern conclusies zijn getrokken. De overwegingen en/of vastleggingen die ten grondslag liggen aan de conclusies moeten intern worden gedocumenteerd.
- De beweringen c.q. uitspraken betreffende de naleving van de geldende eisen zijn veelal in de voltooid tegenwoordige tijd opgesteld. De Aanvrager wordt geacht aan te geven of de processen en procedures zodanig functioneren dat wordt gewaarborgd dat te allen tijde aan de beweringen c.q. uitspraken wordt voldaan. De Aanvrager wordt voorts geacht enig bewijsmateriaal te verzamelen dat de verrichte beantwoording ondersteunt, over een periode van één jaar.
- De Aanvrager is verplicht de uitkomsten van de CSA schriftelijk ter beschikking te stellen aan Currence iDEAL B.V. door middel van het gestandaardiseerde formulier.

3.3 Beoordeling CSA's en uitvoering verificatiewerkzaamheden

Currence iDEAL B.V. zal de door de Aanvrager ingediende CSA registreren en een beoordeling maken van de mogelijke risico's. In de door Currence iDEAL B.V. nadien te verrichten verificaties zullen eventueel door de Aanvrager gerapporteerde afwijkingen en/of tekortkomingen bijzondere aandacht krijgen. Currence iDEAL B.V. streeft ernaar om na ontvangst van de ingevulde en ondertekende CSA de beoordeling en de uit te voeren verificatiewerkzaamheden binnen vijf weken af te handelen onder voorbehoud dat de Aanvrager of Instelling de benodigde aanvullende informatie tijdig aanlevert aan Currence iDEAL B.V.

¹ Of externe accountant indien er bij de Instelling geen Interne Accountants Dienst actief is.

3.4 Besluitvorming Verlening van Licentie of Certificaat

Indien de uitkomsten van de CSA en uitgevoerde verificatiewerkzaamheden voor Currence iDEAL B.V. bevredigende uitkomsten hebben opgeleverd, zal Currence iDEAL B.V. een positief besluit nemen ten aanzien van het verlenen van een Licentie en/of Certificaat. Hierbij is het belangrijk dat er geen (resterende) afwijkingen c.q. tekortkomingen zijn wat betreft de naleving van de R&R. Een positief besluit is eveneens mogelijk indien naar het oordeel van Currence iDEAL B.V. sprake is van niet-majeure afwijkingen c.q. tekortkomingen, dan wel dat sluitende afspraken zijn gemaakt omtrent het verhelpen van de afwijkingen c.q. tekortkomingen, welke afspraken voorzien in het binnen **drie** maanden na certificering te voldoen aan de geldende eisen. Ten behoeve van de uitvoering van verificatiewerkzaamheden kan Currence iDEAL B.V. op eigen initiatief advies inwinnen bij het Audit Expert Comité.

Indien Currence iDEAL B.V. geen feiten of omstandigheden bekend zijn die naar het oordeel van Currence iDEAL B.V. in de weg staan aan het toestaan van het vervullen van een Rol door de Aanvrager, zal Currence iDEAL B.V. na afronding van de door haar verrichte verificatiewerkzaamheden, doch zo mogelijk uiterlijk binnen **zes** maanden na aanvang van de certificeringsprocedure, de Aanvrager een schriftelijk onherroepelijk aanbod doen tot het sluiten van een Licentieovereenkomst of Certificaatovereenkomst. Het aanbod vervalt indien de Aanvrager de Licentie- of Certificaatovereenkomst niet binnen een termijn van dertig dagen na dagtekening van het aanbod heeft aanvaard. Alle Instellingen die door Currence iDEAL B.V. zijn gecertificeerd, worden door Currence iDEAL B.V. geregistreerd op de website www.currence.nl.

Voor zover Currence iDEAL B.V. constateert dat (a) een of meer in de CSA gerapporteerde afwijkingen c.q. tekortkomingen niet (volgens afspraak binnen **drie** maanden) zijn verholpen, of (b) de door haar verrichte verificatiewerkzaamheden bevindingen hebben opgeleverd die wijzen op afwijkingen c.q. tekortkomingen in de naleving van de R&R, of (c) omstandigheden of feiten bekend zijn geworden die naar het oordeel van Currence iDEAL B.V. in de weg staan aan het toestaan van het vervullen van een Rol door de Aanvrager, is Currence iDEAL B.V. gerechtigd – onverminderd overige Currence iDEAL B.V. toekomstige rechten – de certificeringsprocedure geheel of gedeeltelijk opnieuw te starten.

In geval er een meningsverschil is omtrent de uitkomsten of de wijze van uitvoering van de certificering, zullen Currence iDEAL B.V. en de Aanvrager met elkaar in overleg treden om een oplossing te bereiken. Indien Currence iDEAL B.V. en de Aanvrager niet tot een oplossing komen, kan een beroep worden gedaan op de in het Toelatingsreglement beschreven arbitrageregeling.

Na ondertekening van de Licentie- of Certificaatovereenkomst, heeft de Licentiehouders of Certificaathouder het recht binnen het kader van de betaalformule iDEAL voor eigen rekening en risico een Rol – waarvoor door Currence iDEAL B.V. een Licentie of Certificaat is afgegeven – te vervullen.

4 Herbeoordeling bestaande partijen

4.1 Inleiding

Hoewel de Licentie- en/of Certificaatovereenkomst voor onbepaalde tijd worden aangegaan, moet de uitvoering van een CSA in het kader van het regulier toezicht, geheel of gedeeltelijk worden herhaald. Voor de redenen hiervoor zie 4.5.

Reeds toegelaten Licentiehouders en Certificaathouders zullen derhalve periodiek (opnieuw) een CSA moeten uitvoeren, zij het dat deze gericht zal zijn op de opgetreden (proces)wijzigingen sinds de initiële certificering (de zogenaamde delta's). De instellingen dienen hierbij aan te geven waar de delta's betrekking op hebben en te bevestigen dat de overige van de iDEAL betaalprocessen ongewijzigd zijn gebleven.

De gehele herbeoordelingprocedure bevat de volgende fasen:

1. Het door de Instelling uitvoeren van een Control Self Assessment (CSA) op de delta's;
2. Het door Currence iDEAL B.V. beoordelen van de resultaten van de CSA;
3. Het uitvoeren van (selectieve) verificatiewerkzaamheden door Currence iDEAL B.V. ter vaststelling van het 'in control' en compliance gehalte van de Instelling;
4. Het opstellen van de eindbeoordeling en de besluitvorming van Currence iDEAL B.V. inzake het continueren van een Licentie of Certificaat;
5. Monitoring van nakoming van afspraken over de openstaande (kleine) tekortkomingen.

4.2 Uitvoering CSA

De uitvoering van de CSA voor bestaande partijen verloopt conform de procedure zoals beschreven in paragraaf 3.2. Uitvoering CSA.

4.3 Herbeoordeling CSA's en uitvoering verificatiewerkzaamheden

Currence iDEAL B.V. zal alle binnengekomen CSA's registreren en beoordelen, onder meer door middel van het toepassen van onderlinge vergelijking van antwoorden en van de door de Instelling op te leveren risicoanalyse. Op basis van de ontvangen CSA's zal Currence iDEAL B.V. nagaan in hoeverre de Instelling (nog) voldoet aan de R&R bepalingen en 'in control' is ten aanzien van het betaalproces en of dit ook gestaafd kan worden met bijvoorbeeld documentatie.

Currence iDEAL B.V. zal op basis van de beoordeling een lijst van attentiepunten uitwerken op grond waarvan zij haar (selectieve) verificatiewerkzaamheden zal verrichten. Ten behoeve van de uit te voeren verificatiewerkzaamheden kan een selectie worden gemaakt uit de Instellingen. De selectie zal plaats vinden op basis van het risicoprofiel en de trackrecord van de betreffende Instelling.

Het verdient ook hier sterk de aanbeveling bij de uitvoering van de CSA en tijdens de verificatie gebruik te maken van ondersteunende dienstverlening van een Interne Accountants Dienst (IAD) omdat dit, het proces van herbeoordeling substantieel kan versnellen in tijd met een gelijkblijvende of zelfs betere kwaliteit.

4.4 Besluitvorming continuering van Licentie of Certificaat

De besluitvorming rond continuering van de licentie of certificaat verloopt in principe conform de procedure zoals beschreven in paragraaf 3.4 Besluitvorming verlening van Licentie of Certificaat.

4.5 Gronden voor Herbeoordeling

Een Licentie- of Certificaathouder dient steeds indien een van de onderstaande gebeurtenissen zich voorgedaan heeft een hernieuwde CSA uit te voeren en de uitkomsten hiervan aan Currence iDEAL B.V. te overleggen, waaruit blijkt dat de Instelling aan haar verplichtingen uit de Licentie- of Certificaatovereenkomst voldoet, meer in het bijzonder aan de R&R:

- Voor afloop van elke periode van drie jaar;
- Na wijziging van de R&R mits de wijziging verband houdt met de Rol waarop de Licentie- of Certificaatovereenkomst betrekking heeft en de wijziging volgens Currence iDEAL B.V. van wezenlijke aard is. De hier bedoelde CSA zal slechts dienen om vast te stellen of de Instelling voldoet aan de bepalingen van de R&R die zijn gewijzigd. Indien Currence iDEAL B.V. een termijn heeft vastgesteld voor implementatie van de wijziging, zal de Instelling het rapport voor het verstrijken van die termijn overleggen;
- Na wijziging van de organisatie, systemen, of toeleveranciers, van de Instelling voor zover deze wijzigingen van invloed kunnen zijn op de mate waarin de Instelling kan voldoen aan haar verplichtingen uit de licentieovereenkomst of certificaatovereenkomst;
- Na een (structurele) stroom van klachten, incidenten, verstoringen of fraudes en andere onregelmatigheden met betrekking tot het betaalproces bij de instelling.

Al deze gebeurtenissen kunnen van invloed zijn op het bestaande risicoprofiel van de instelling en aanleiding vormen om te besluiten de instellingen (opnieuw) de CSA procedure te laten doorlopen.